

Důvěra k ústavním institucím a spokojenost s politickou situací v dubnu 2008

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2008, v08-04</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. 4. – 14. 4. 2008</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1018</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.1, PS.1</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>25. dubna 2008</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Daniel Kunštát</i>

V šetření Centra pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i. byla v dubnu 2008 respondentům položena otázka, zda důvěřují jednotlivým ústavním institucím.¹ Sledování důvěry občanů k ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, což nám umožňuje mapovat vývoj názorů veřejnosti v dlouhodobém časovém horizontu (viz tabulku 1).

Tabulka 1: Důvěra obyvatel k ústavním institucím (v %)

DŮVĚRA	IV/07	V/07	VI/07	X/07	XI/07	XII/07	I/08	II/08	III/08	IV/08
Prezident	74	71	71	66	66	66	58	58	64	63
Vláda ČR	30	36	34	33	27	27	28	26	32	31
Poslanecká sněmovna	23	26	23	25	21	21	21	20	24	24
Senát	24	28	27	27	24	25	23	23	27	26
Krajské zastupitelstvo	48	45	49	45	45	43	42	46	47	48
Obecní zastupitelstvo	65	65	65	61	62	61	58	62	63	65

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

¹Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, Vašemu krajskému zastupitelstvu, Vašemu obecnímu zastupitelstvu.“

V dubnovém šetření nedošlo v hodnocení všech sledovaných institucí k žádným statisticky významným změnám. Prezidentovi republiky v současnosti důvěřují téměř dvě třetiny respondentů (63 %). Kabinetu premiéra Mirka Topolánka důvěřuje 31 % českých občanů. Podíl občanů důvěřujících hlavě státu a vládě tak oproti březnovému šetření zůstává shodně konstantní.

Z hlediska sociodemografických diferencí vykazuje důvěra prezidentovi i vládě podobné rysy: oběma ústavním institucím častěji důvěřují mladší lidé (zejména v kategorii 15 až 29 let), vzdělanější respondenti (v první řadě vysokoškoláci), oslovení s dobrou životní úrovní a vyššími příjmy, ekonomicky aktivní a potenciální voliči ODS. Naopak podprůměrná důvěra je patrná především mezi dotázanými se špatnou životní úrovní, lidmi staršími 60ti let a voliči ČSSD a KSČM.

Tradičně nejnižší podíl důvěřujících zaznamenaly Poslanecké sněmovna a Senát, kterým v současnosti důvěřuje 24 % resp. 26 % občanů. Oproti minulému šetření se nicméně důvěra v obě komory Parlamentu ČR nezměnila.

Poslanecké sněmovně i Senátu častěji důvěřují mladí lidé do 29 let, dotázaní s dobrou životní úrovní, vysokoškoláci, lidé s nadprůměrnými příjmy a přívrženci ODS. Vyšší kritičnost byla zaznamenána u respondentů v důchodovém věku, u lidí se špatnou životní úrovní a mezi voliči KSČM a ČSSD.

O poznání vyšší důvěrou disponují lokální reprezentace: krajským zastupitelstvům vyjádřila důvěru téměř polovina oslovených (48 %), bezmála dvě třetiny (65 %) důvěřují svému obecnímu zastupitelstvu. Oproti poslednímu výzkumu důvěra v krajská i obecní zastupitelstva zůstává také nezměněna.

Mezi klíčovými sociodemografickými skupinami dotázaných nelze v pohledu na krajská a obecní zastupitelstva nalézt zásadnější difference. Jedinou výjimku představuje poněkud vyšší důvěryhodnost jmenovaných institucí mezi voliči ODS.

V rámci šetření byla zjišťována také spokojenost se současnou politickou situací v naší zemi.² Výsledky a časové srovnání nabízí tabulka 2 a graf 1.

Tabulka 2: Spokojenost/nespokojenost se současnou politickou situací v ČR

	IV/07	V/07	VI/07	X/07	XI/07	XII/07	I/08	II/08	III/08	IV/08
Spokojen	11	13	14	16	9	11	11	14	14	12
Ani spokojen, ani nespokojen	26	30	30	30	26	26	25	24	26	28
Nespokojen	58	53	52	51	62	60	60	59	57	56

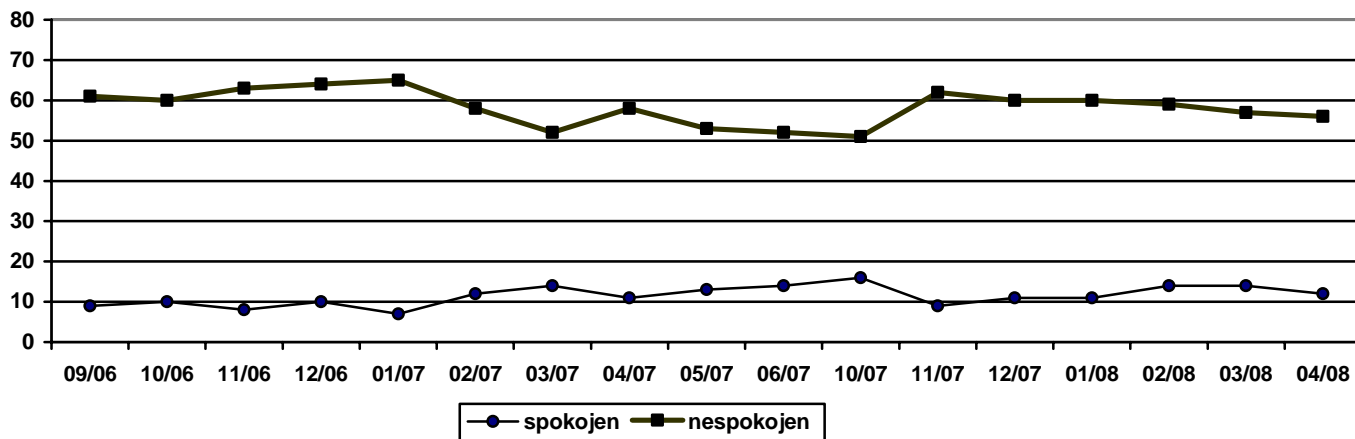
Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“, respektive „spíše nespokojen“ a „rozhodně nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpověď „nevím“.

Spokojenost se současnou politickou situací vyjádřilo 12 % respondentů. V porovnání se stavem v březnu 2008 se tedy podíl občanů spokojených s politickou situací nezměnil. Ani spokojena, ani nespokojena se cítí být asi čtvrtina obyvatel ČR (28 %). Nespokojenost s politickou situací vyjadřují téměř tři pětiny dotázaných (56 %). Zbytek respondentů zvolil variantu „nevím“.

Spokojenost s politickou situací vyjadřují častěji respondenti, kteří svoji životní úroveň považují za dobrou, lidé z vyšších příjmových skupin a voliči ODS. Mezi nespokojenými s politickou situací se častěji řadí sympatizanti ČSSD a KSČM. Větší míra nespokojenosti panuje rovněž mezi občany považujícími svoji životní úroveň za špatnou, lidmi z nižších příjmových skupin, důchodci a oslovenými staršími 60 let.

² Otázka: „Zamyslíte-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekl byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

Graf 1: Vývoj spokojenosti/nespokojenosti s politickou situací po parlamentních volbách v r. 2006

Zdroj: Výzkumy CVVM.